

UTRIKESFARTENS FÖRTROENDEMANNAAVTAL

INLEDNING

Upprätthållandet och utvecklingen av kollektivavtalssystemet grundar sig på förhandlings-relationerna mellan arbetsgivar- och arbetstagarparterna. Ändamålet med det förtroendemannasystem som förutsätts av dessa relationer är att för sin del trygga de mellan parterna ingångna avtalens efterlevnad, att på ett snabbt och ändamålsenligt sätt bilägga oenigheter som uppstått mellan arbetsgivare och arbetstagare, att klargöra andra frågor mellan arbetsgivaren och arbetstagaren samt att upprätthålla och befordra arbetsfred på sätt som kollektivavtalssystemet förutsätter.

För att förverkliga dessa syftemål har undertecknade förbund denna dag ingått följande avtal angående förtroendemannasystem och förtroendemännens verksamhet.

1 AVTALETS TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Detta avtal tillämpas på medlemsföretagen i Rederierna i Finland, som en del av kollektivavtalen ingångna mellan Finlands Sjömans-Union FSU rf:s och Rederierna i Finland, om det inte mellan parterna överenskoms annorlunda.

2 BEGREPPET FÖRTROENDEMAN

Med förtroendeman avses i detta avtal, om inte av avtalstexten annat framgår, av Finlands Sjömans-Unions medlemmar för enskilt rederis eller rederier under gemensam ledning (rederisammanslutning) vald huvudförtroendeman och enskilt fartygs fartygsförtroendeman och samt förtroendeman för fartygs arbetsavdelning (avdelningsförtroendeman) och deras suppleanter.

3 VALBARHET

Förtroendemannen bör vara arbetstagare i rederiet eller rederisammanslutning samt vara förtrogen med förhållandena på arbetsplatsen.

4 VAL AV FÖRTROENDEMAN

Fartygsförtroendeman

På fartyget kan en fartygsförtroendeman och dennes suppleant väljas.

Om man på fartyget har valt avdelningsförtroendemen, så väljs suppleanten för fartygsförtroendeman bland avdelningsförtroendemännen.

Avdelningsförtroendeman ¹⁾

För arbetsavdelning inom vilken tjänstgör minst 9 medlemmar av Finlands Sjömans-Union kan väljas avdelningsförtroendeman. Med arbetsavdelning avses främst däck-, maskin- och ekonomiavdelning. På vissa större passagerarfartyg kan dock för ekonomiavdelningen väljas flere än en avdelningsförtroendeman, t.ex. så att ekonomiavdelningen är uppdelad i olika helheter.

Anställda inom arbetsavdelning och rederiet kan överenskomma att för arbetsavdelningen väljs avdelningsförtroendeman även om inom arbetsavdelningen tjänstgör färre än 9 medlemmar av Finlands Sjömans-Union. Därvid uppmärksammas bl.a. antalet arbetstagare inom respektive arbetsavdelning och förtroendemannens möjligheter, även med beaktande av skiftarbete, att sammanträffa med avdelningens arbetstagare. Om uppgörelse inte kan uppnås kan ärendet underställas detta avtalsparter för avgörande.

Huvudförtroendeman

Huvudförtroendeman kan väljas om fem (5) fartyg eller minst 100 arbetstagare är anställda i arbetsavtalsförhållande i enskilt rederi eller rederisammanslutning.

Förrättandet av val

Rederiet skall ge möjligheter till förrättande av val och ge alla medlemmar av Finlands Sjömans-Union som arbetar på fartyget/arbetsavdelningen möjlighet att delta i valet. Anordnandet och genomförandet av valet får dock inte störa arbetet.

Finlands Sjömans-Union FSU rf ger närmare information om genomförande och förrättandet av val.

¹⁾ Avtalsparterna har med protokoll daterat den 9.3.2011 överenskommit om följande:

Parterna är eniga om att på de större passagerarfartygen skall utgångspunkten vara användningen av följande avdelningsuppdelning:

- 1) däcksavdelningen 2) maskinavdelningen 3) köksavdelningen
4) restaurangavdelningen 5) hotellavdelningen och 6) butiksavdelningen.

Därtill är parterna eniga om att det i rederiet t.ex. mellan rederiet och fartygsförtroendemännen kan överenskomma om att flera avdelningsförtroendemen väljs, så som exempel att det på restaurangavdelningen väljs avdelningsförtroendeman för barerna, ala carte-restauranger och bufférestauranger.

5 TILLKÄNNAGIVANDEN

Över valen skall upprättas protokoll enligt bifogad modell, där det framgår vem som valts. Av protokollet skall enligt bifogad modell ett utdrag överlämnas till arbetsgivaren eller till arbetsgivarens representant och Finlands Sjömans-Union.

6 UPPGIFTER SOM SKALL GES TILL FÖRTROENDEMANNEN

Om oklarhet eller oenighet uppstår om ärenden som gäller arbetsförhållanden, skall förtroendemannen få all information som inverkar på lösandet av fallet. Information angående arbetstagarens hälsotillstånd och inkomstnivåer skall behandlas konfidentiellt.

Huvudförtroendeman och fartygets förtroendeman har rätt att för skötandet av sina uppgifter få uppgifter om på fartygen verksamma underentreprenörer och om utomstående arbetskraft som arbetar på fartygen.

Huvudförtroendeman och fartygsförtroendemannen skall ges avtalen ingångna mellan Sjömans-Unionen och rederiet.

7 FÖRTROENDEMANNENS UPPGIFTER

Förtroendemannens uppgift är att verka som representant för Finlands Sjömans-Union och dess medlemmar i ärenden som berör tillämpning av kollektivavtal och arbetslagstiftning samt arbetsreglemente och även i övrigt i frågor som berör förhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Till huvudförtroendemannens uppgifter hör även att förhandla om fartygets bemanning på sätt som avses i utrikesfartens kollektivavtal för däck- och maskinmanskaper samt ekonomipersonal och i utrikesfartens passagerarfartygsavtal samt förmedla information mellan arbetsgivaren och Finlands Sjömans-Union samt arbetstagaren.

Åt ny arbetstagare som antas till fartyget klarläggs och antecknas i arbetsavtalet, vilket kollektivavtal som tillämpas i dennes arbetsförhållande. På samma sätt klarläggs förtroendemanna- och förhandlingssystemet mellan Finlands Sjömans-Union och rederiet samt anvisas arbetstagaren utan dröjsmål och så snabbt som möjligt till den egna avdelningsförtroendemannen eller till fartygets förtroendeman eller huvudförtroendeman.

8 FÖRTROENDEMANNENS ARBETSFÖRHÅLLANDE

Förtroendemannen är i sitt arbetsförhållande till arbetsgivaren i samma ställning oberoende av, huruvida han sköter sina förtroendemanna uppgift vid sidan av sitt arbete, eller om han befriats från arbete. Förtroendemannen är skyldig att personligen iakttaga allmänna arbetsvillkor, arbetstider, arbetsledningens order samt andra ordningsföreskrifter.

Förtroendemannens möjligheter att förkovra sig eller avancera i sitt yrke får inte försämrats på grund av förtroendemannauppgiften.

Arbetsgivaren och huvudförtroendemannen samt huvudförtroendemannens suppleant skall under huvudförtroendemannauppdragets och huvudförtroende-mannasuppleantsuppdragets tid utreda, ifall upprätthållandet av huvudförtroendemannens eller huvudförtroendemannasuppleantens yrkesskicklighet till det tidigare eller till motsvarande arbete, förutsätter givande av sådan yrkesmässig utbildning, som även anordnas åt andra arbetstagare. Det samma gäller specialarbets-skyddsfullmäktige, ifall sådan valts i rederiet.

9 FÖRFLYTTNING AV FÖRTROENDEMAN

Arbetstagare som fungerar som förtroendeman får inte medan han sköter denna syssla eller med anledning härav förflyttas till i förhållande till sin ordinarie befattning sämre avlönat arbete än vad han hade då han blev vald till förtroendeman, inte heller får han avskedas på grund av förtroendemannauppdraget. Utan hinder av denna bestämmelse kan förtroendeman i tillfällig befattning förflyttas till sin ordinarie befattning efter att tiden för den tillfälliga befattningen löpt ut.

Huvudförtroendeman och huvudförtroendemannens suppleant samt specialarbets-skyddsfullmäktige, ifall sådan valts i rederiet, skall i första hand tillbaks till samma fartyg eller till samma trafikområde, från vilket han valts, till sitt tidigare arbete, eller om detta inte är möjligt, till arbete som motsvarar det tidigare arbetsavtalet, eller om inte heller detta är möjligt, till arbete som motsvarar dennes yrkesskicklighet.

10 FÖRTROENDEMANNENS UPSÄGNINGSSKYDD

Om en del av företagets arbetskraft sägs upp eller permitteras på grund av ekonomiska eller produktionsmässiga orsaker, får en dylik åtgärd inte riktas mot förtroendeman såvida inte rederiets verksamhet helt nedläggs. Ifall man gemensamt konstaterar, att förtroendemannen inte kan erbjudas arbete som motsvarar hans yrke eller som i övrigt är lämpligt för honom, kan dock avvikelser ske från denna bestämmelse.

Förtroendemanns arbetsavtal får inte sägas upp på individuella grunder ifall inte samtycke givits av majoriteten av de arbetstagare som förtroendemannen representerar.

Vid bedömningen av grunderna för hävning av förtroendemanns arbetsavtal får han inte ställas i ofördelaktigare ställning i förhållande till övriga arbetstagare.

Hävning av förtroendemannens arbetsavtal på basen av allvarliga brott mot eller åsidosättande av arbetsförpliktelse enligt arbetsavtal eller lag och som är så väsentligt att arbetsgivaren inte skäligen kan förutsätta ett fortsatt

arbetsförhållande, är inte möjligt, om inte brottet eller försummelserna är upprepade och om inte förtroendemannen tidigare upprepade gånger varnats för detta.

Bestämmelserna i denna paragraf bör tillämpas också på förtroendemanna-kandidat som uppställs på arbetsplatsen om vilket skriftligt meddelande lämnats till arbetsgivaren. Kandidatskyddet vidtar dock tidigast tre månader före den kandiderande förtroendemannens mandattid börjar och upphör för annan än den i valet utsedda förtroendemannens del när valresultatet konstaterats.

Bestämmelserna i denna paragraf bör tillämpas ännu sex (6) månader efter att förtroendemannauppdraget upphört, på arbetstagare som verkat som förtroendeman.

Ifall arbetsgivaren ämnar att häva förtroendemans arbetsavtal, skall detta meddelas till detta avtals parter, vilka omedelbart i gemensamma förhandlingar skall utreda grunderna för hävningen.

Ifall förtroendemans arbetsavtal avslutas i strid mot detta avtal eller lagstridigt, skall arbetsgivaren erlagga gottgörelse åt denne som motsvarar minst 10 månaders eller högst 30 månaders lön. Gottgörelsen skall erläggas i enlighet med de grunder som framkommer ur sjöarbetsavtalslagens 12 kapitel 2 §.

Om förtroendeman på grund av sjukdom eller skada varit borta från arbetet, skall rederiet eftersträva att förtroendemannen efter tillfrisknande från sjukdomen eller efter att skadan läkts återplaceras i på samma fartyg eller samma trafikområde i sitt tidigare arbete eller, om detta inte är möjligt, till arbete som motsvarar det tidigare arbetsavtalet, eller ifall inte ens detta är möjligt, till arbete som motsvarar dennes yrkesskicklighet.

I säsongtrafik använt fartygs verksamhet anses ha upphört helt, då fartyget anländer från sin sista tur till övervintringshamnen. Vid avmönstringstillfället skall förtroendeman medges returrätt till fartyget, såvida det efter övervintringsperioden åter sätts i trafik.

Arbetsgivare som inte efterföljer förenämnda bestämmelser gällande sjuk eller skadad förtroendeman eller förtroendemannens returrätt på fartyg i säsongstrafik, är skyldig att till förtroendeman erlagga ersättning enligt bestämmelserna i sjöfartens uppsägnings-skyddsavtal.

Om arbetsavtalet har fortgått mindre än ett år skall arbetstagare som fungerar som förtroendeman erhålla förhandsmeddelande om arbetsavtalsförhållandets upphörande med tre (3) veckors varsel, och om arbetsavtalsförhållandet har fortgått över ett år, med fyra (4) veckors varsel. I förhandsmeddelandet som ges till förtroendeman skall antecknas skälet till uppsägningen. Förhandsmeddelande om uppsägning av huvudförtroendeman och fartygsförtroendeman skall även delges arbetstagarna på ifrågavarande arbetsplats samt Sjömans-Unionen. Förhandsmeddelande angående avdelningsförtroendeman delgives fartygsförtroendeman. De förenämnda bestämmelserna om förhands-meddelanden gäller dock inte vid sådana fall då arbetsgivaren enligt lag är berättigad att häva arbetsavtalet.

Ovannämnda bestämmelser tillämpas även på huvudförtroendemans suppleant samt på specialarbetskyddsfullmäktige, ifall en sådan finns i redet.

11 BEFRIELSE FRÅN ARBETET OCH ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST

Givande av befrielse

För skötande av sina uppgifter anordnas åt förtroendemannen vid behov, tillfälligt eller under regelbundet återkommande perioder, befrielse från arbetet.

För skötande av brådskande ärenden skall förtroendemannen ges befrielse från sitt arbete vid för arbetets skötsel lämplig tidpunkt.

Såvida huvudförtroendeman eller fartygets förtroendeman är befriad från sitt arbete under regelbundet återkommande perioder skall denne sköta förtroendemannauppgifterna under denna tid.

Åt förtroendemannen skall för skötandet av sina uppgifter regelbundet ges befrielse från sitt arbete på följande sätt:

Inom området för utrikesfartens passagerarfartygsavtal:

<i>Avdelningsförtroendeman</i>		0,5 dagar/månad
<i>Fartygsförtroendeman:</i>		
1 - 59	arbetstagare	0,25 dagar/vecka
60 - 139	arbetstagare	0,5 dagar/vecka
140 - 199	arbetstagare	1,0 dagar/vecka
över 200	arbetstagare	1,5 dagar/vecka
<i>Huvudförtroendeman:</i>		
1 - 199	arbetstagare	1,5 dagar/vecka
200 - 499	arbetstagare	2,0 dagar/vecka
500 - 799	arbetstagare	2,5 dagar/vecka
över 800	arbetstagare	3,0 dagar/vecka

Inom kollektivavtalsområdet för utrikesfartens däcks- och maskinmanskaper samt ekonomipersonal:

<i>Fartygsförtroendeman:</i>		
9 - 59	arbetstagare	2 timmar/vecka
60 - 139	arbetstagare	5 timmar/vecka
140 - 199	arbetstagare	8 timmar/vecka
över 200	arbetstagare	12 timmar/vecka
<i>Huvudförtroendeman:</i>		
1 - 199	arbetstagare	14 timmar/vecka
200 - 499	arbetstagare	17 timmar/vecka
500 - 799	arbetstagare	20 timmar/vecka
över 800	arbetstagare	24 timmar/vecka

Ersättande av inkomstförlust

Inom kollektivavtalsområdet för utrikesfartens passagerarfartygsavtal är huvudförtroendemannens lönegrupp minst ekonomipersonalens lönegrupps löneklass 3 oberoende av huvudförtroendemannens yrke. Betjäningsarvodet betalas enligt medeltalet för rederiet, på så sätt att grunden för betjäningsarvodet är det högre betjäningsarvodet (4 %). Nämnade betjäningsarvode betalas för den tid, som huvudförtroendemannen använder sin huvudförtroendemannabefrielse.

Inom kollektivavtalsområdet för utrikesfartens däcks- och maskinmanskap samt ekonomipersonal skall åt huvudförtroendemannen betalas minst reparatörs AT-lönegrupps lön inklusive tillägg.

Huvudförtroendemannen och huvudförtroendemannens suppleant är, då denne sköter huvudförtroendemannauppgifter, berättigad till en ersättning för varje sådan dag, som motsvarar lönen för 1,88 övertidsersättning på passagerarfartyg och på lastfartyg till ersättning motsvarande 1,88 vardagsövertidstimmar.

Om förtroendemannen utöver sin ordinarie arbetstid utför med arbetsgivaren överenskomna uppgifter, betalas åt denne övertidsersättning eller enligt överenskommelse annan tilläggsersättning, för på detta sätt förlorad tid.

Ovannämnda bestämmelser tillämpas även på specialarbetsskyddsfullmäktige, om en sådan valts i rederiet.

12 FÖRTROENDEMANNENS SKOLNING

Förtroendemannen skall i mån av möjlighet beredas tillfälle att delta i utbildning, som är ägnad att öka kompetensen för skötseln av förtroendemannauppgifterna.

13 FÖRTROENDEMANNENS KONTOR OCH KONTORSUTRUSTNING

Förtroendemannen skall anordnas utrymme där denne kan förvara för förtroendemannauppgifterna behövliga handlingar och kontorsmaterial. Om arbetsplatsens storlek det förutsätter, skall arbetsgivaren även anordna ändamålsenliga utrymmen där för förtroendemannauppgifternas skötsel nödvändiga förhandlingar kan föras.

Huvudförtroendemannen och fartygsförtroendemannen har för skötandet av sitt uppdrag rätt att kostnadsfritt använda sig av fartygets och rederiets sedvanliga kontors- och kommunikationsutrustning, såsom mobiltelefoner, e-mail, Internetuppkoppling samt adb-utrustning med tillhörande program.

För förtroendemannens informationsverksamhet skall anordnas en ändamålsenlig plats i manskapsutrymmena för tillkännagivanden och för framläggande av information.

14 FÖRHANDLINGSORDNINGEN

I frågor som berör arbetets utförande och dess tekniska organiserande bör arbetstagaren främst vända sig till sin närmaste förman.

Såvida arbetstagaren inte direkt med förmannen fått utrett frågor rörande sin avlöning eller sina arbetsvillkor, kan denne bringa ärendet till handläggning mellan sin arbetsavdelnings förtroendeman och förmannen eller till förhandlingar med arbetsgivarens representant. Om ärendet inte kan avgöras i dessa förhandlingar, kan det överföras till fartygets huvud-förtroendeman för utredning.

Om oenighet som uppstått på arbetsplatsen inte kan lösas lokalt på ovan nämnt sätt, kan det bringas till avgörande i enlighet med den kollektivavtalsenliga förhandlingsordningen.

15 AVTALETS GILTIGHETSTID

Detta avtal är i kraft såsom huvudavtalet.